

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

27056

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 22.04.2025

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2024 yılı sonu itibarıyla, Türkiye nüfusu 85 milyon 664 bin 944 kişi iken bunun-%25,5 oranla- 21 milyon 817 bin 61'ini çocuklar oluşturmaktadır. Çocuk nüfusun %51,3'ünü erkek çocuklar, %48,7'sini kız çocuklar oluşturmaktadır. Birleşmiş Milletler tanımına göre 0-17 yaş grubunu içeren çocuk nüfus, 1970 yılında toplam nüfusun %48,5'ini oluştururken bu oran 1990 yılında %41,8 ve 2024 yılında %25,5 olmuştur.

Bu verilere karşın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir Göktaş; “Bugün alarm seviyesindeyiz. Bugün doğurganlık hızımız 1.51 hızında. Nüfusun kendini yenileme oranı 2.1'dir. Şu an Türkiye kendini yenileyemiyor. Yaşlanıyoruz. Üretimden istihdama sağlığa pek çok boyutu var. Askere gönderecek genç bulamayabiliriz. 2050 yılında nüfusumuz top seviyeye ulaşp azalmaya başlayacak.”, şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.

Ülkemizde doğurganlık hızı böyleyken gerek okula devam gerekse nitelikli eğitimden yeterince faydalanma ve ekonomik baskılara maruz kalmadan eğitim-öğretime devam etmek de pek mümkün görülmemektedir.

Hane Halkı İşgücü Araştırması 2024 yılı sonuçlarına göre 15-17 yaş grubundaki çocukların iş gücüne katılma oranı 2020'de yüzde 16,2 iken 2024'te yüzde 24,9'a yükseldi. Bu rakam her 4 çocuğumuzdan birinin eğitim dışı kalarak çalıştığı anlamına gelmektedir.

4 yılda yüzde 8'lik artışla 377 bin çocuk daha işçi olarak kayıtlara eklendi. TÜİK verilerine göre, bu yaş grubunda 3 milyon 894 bin çocuk bulunurken, 2024'te bunların 970 bini kayıtlı işçi olarak çalışmaktadır. Öte yandan 2020'de MESEM'e kayıtlı çocuk işçi sayısı 143 bin 237'den 2024'te 504 bine çıkmıştır. Böylece 2024'te kayıtlı toplam çocuk işçi sayısı 1 milyon 474 bin olmuştur. Ölüm ve ölüm nedeni istatistiklerine göre 2023'te 15-17 yaş grubunda çocuk ölümleri en fazla, dışsal yaralanma ve zehirlenmeler nedeniyle gerçekleşmiştir. Bu nedenle hayatını kaybeden 15-17 yaş grubundaki çocuk sayısı, 2023'te 13 bin 43 oldu.

Çocukların içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumlara bakıldığında ise Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, Çocuk Sağlığı ve Yoksunluğu Modülü sonuçlarına göre 2024 yılında, 15 yaş ve altı tüm çocukların maddi yetersizlik nedeniyle yeni giysilere sahip olamayan hane

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

27056

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

halkı oranı %9,2, diğer nedenlerle yeni giysilere sahip olamayan hane halkı oranı ise %2,2 olmuştur. Yani TÜİK resmi verilerine göre çocukların %11,4 'ü yeni giysiye ulaşamamaktadır. Uzmanlar 'giyim güvensizliği' kavramının literatüre girdiğini ve bunun kıyafete erişemediği için yaşanan özgüven eksikliği, kendini iyi hissetmeme ve akranlarına göre eksik bulma vb. psikolojik durumlara yol açan bir hal olduğu ve çocuklar arasında yaygınlaştığı belirtmektedir.

Bununla birlikte 15 yaş ve altı çocuklar arasında maddi yetersizlikler nedeniyle günde en az bir kez taze sebze ve meyve tüketimi yapamayan hane halkı oranı %10,0, diğer nedenlerle günde en az bir kez taze meyve ve sebze tüketemeyen hane halkı oranı ise %3,3 olmuştur.

Bu açıklamalar ışığında sürekli yoksulluk oranının %13,8 olduğu düşünüldüğünde yoksulluk döngüsü içinde kalacağı endişe ve çaresizliği çocukların yeni suçlara girişmesine sebep olmaktadır. Nitekim bu sonuçlarla her gün toplumumuz karşı karşıya kalmaktadır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının yaşandığı bu haftaya girerken nüfusumuzun dörtte birine tekabül eden çocukların nüfus içindeki oranının giderek azalması, ekonomik sebeplerden dolayı oluşan "çocuk işçiler", "çocuk suçlular", "okulu terk eden çocuklar", "fırsat eşitsizliği ve güvenlik sorunları yaşayan çocukların" hak ettikleri nitelikli eğitim ve hayat standartlarına kavuşması için ilgili kurumların eşgüdümüyle acil eylem planı kapsamında ivedilikle çocuk politikaları gözden geçirilmeli ve gerekli tedbirler alınmalıdır.

Bu bağlamda;

1. TÜİK verilerinde sabit olduğu üzere çocuk nüfus oranında ve doğurganlık hızında görülen düşüşün kök sebeplerine ilişkin bir araştırmanız var mıdır? Bu hususta bir eylem planı hazırlamayı düşünüyor musunuz? Diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla bir iş birliği modeli geliştirmeye yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
2. Aile yılı çalışmalar kapsamında kreş sayılarının artırılması, komşu anne, evlilik kredisi ve çocuk desteği gibi uygulamaları yeterli buluyor musunuz? Bu destek çalışmaları kapsamında ayrılan fon miktarı ne kadardır? Bu desteklere başvuru yapan kişi sayı kaçtır? Planlamalarınıza göre kaç kişiyi desteklemeyi düşünüyorsunuz?
3. Kamuoyunda 'çocuk suçlular' olarak tarif edilen ve sosyal medya üzerinde örgütlenen uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla tutulan çocukların yeniden topluma kazandırılması ve söz konusu suç şebekelerinin ağından kurtarılmasına yönelik psikolojik destek sağlamak, sebepleri bertaraf etmek ve menfi sonuçları iyileştirmeye yönelik diğer ilgili kurumların iş birliğinde yürütülen bir çalışmanız var mıdır?
4. "Çocuk yoksulluğu", "çocuk işçiler", "çocuk suçlular" gibi kavramlar arasında bir korelasyon olduğunu düşünüyor musunuz? Bakanlığın asli görevlerinden biri olan "aile kurumunu korumak" bağlamında çocuğun sağlıklı beslenme, iyi giyinme ve olumsuz

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

27056

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

dış etkenlerden korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu hususta diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla ortak bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA